

מא

פרוטוקול מס. 6/ג
מישיבת ועדת הכלכלה
סיום ג' י"ז בכסלו תשי"ד - 24.11.53
בשעה 11.00

חברי הועדה:

משתתפים:

- ד. בנטוב - היו"ד
- ב. אבניאל
- י. אורי
- ש. לביא
- ע. סיסון
- י. מצני
- ד. פלדמן
- ש. פרלסטין

סוזאני:

ז. סוזאני - סגן מר המסחר והתעשייה.

סדר - ה ל ז: המסך סיכום הדיון בעניית יבוא סוגריים סוגריים.

היו"ד ד. בנטוב:

אני פותח את הישיבה.
טרם שאנו עוברים לסדר היום, ברצוני

לטסור אינפורמציה:

א. בענין הסיוור. לפי הסתכם ביני ובין משרד הפיתוח, הסיוור שלנו יצא לפועל ביום הרביעי בעוד שבועיים. ויטסן מים, אנו נצא סכאן ביום רביעי בבקר הסכם, והתכנית יהיא, וסנסע מפה יטר לים המלח, נבקר במפעל ואחר כך נבקר בקידוחי הנפט, בפוספטים ובסכתס רסן. גלון בבאר שבע, ולמחרת נחזור עוד פעם לסדום דרך עין-גדי ונחזור לבאר-שבע ונסם לתל-אביב. אנו נצטרך ללון בבאר-שבע, כי אין אפשרות ללון לא בעין גדי ולא בים המלח.

ש. פרלסטין:

סמעתל שבעין-גדי יש מקום לינה ל-10 אנשים. היות ואני סבור שלא יסעו יותר מ-10 חברי, אני מציע לברר אפשרות זאת, על מנת שלא נצטרך לחזור לבאר-שבע וללון שם.

היו"ד ד. בנטוב:

אני סוכן לברו זאת סחדס.

היו"ר ס. בנטוב:

בישיבה הקודמת דברנו על יבוא סוצרים
סוגרים אזרחיים על ידי סדר הבטחון,
והחלטנו להזמין את סר המסחר, כדי לקבל אינפורמציה בענין זה. באנו
דבריים עם סר הבטחון, והוא בקט לדחות את הבירור הזה לשבועיים ימים.

אנו חוזרים לסדר היום - בעיית יבוא
סוצרים סוגרים. בישיבה הקודמת קבלנו כמה המלצות בענין זה, וכפי שאתם
זוכרים, נדחתה הצעת לקבל חוות דעת של היצרנים ביחס לכל רסיונות
היבוא שעוסדים לדיון במסדר המסחר והתעסיה. אגב הבירור הזה הודיע
סר סוזאייב, שיש סעין החלטה לפרסם רשימה של כל רסיונות היבוא.

סגן סר המסחר והתעסיה:

אנו כבר סכינים את הרשימה, והיא תתפרסם
בימים הקרובים.

היו"ר ס. בנטוב:

אולי אפשר אם כן לקבל ואריציה של הצעתי,
שיפרסמו את רשימת הרסיונות שבוע לפני
שהם יבחנו, כדי שאפשר יהיה ברגע האחרון לערער עליהם.

סגן סר המסחר והתעסיה:

זה באופן סכני אינו ניתן לבצוע, כי עד
אשר הרסיון אינו מקבל אישור מסדר האוצר,
הוא אינו רסיון. אנו יכולים להגיש לכם רשימה, ובינתיים יכולים לחול
עשרות שינויים, כך שדבר זה לא יתכן.

היו"ר ס. בנטוב:

הכוונה היא שהרסיון יכנס לתוקפו אחרי
שבוע ימים.

ה צ ב ע ה

הצעת היו"ר ס. בנטוב - נדחתה

ס. לביא:

אבקט את מסדר המסחר והתעסיה להביא לנו
רשימה של הסוצרים הסיוצרים בארץ, ויחד
עם זאת לציין מהו אחוז של החסר הגלטי הטובא מהחוץ הנמצא בכל סוצר,
ומהו אחוז תוצרת הארץ באותו סוצר.

ב. אבניאל:

אני חושב, שכל רסיון יבוא הנתן למוצר
ספייצרים אותו בארץ, צריך לבוא בפני
ועדה צבורית, שבה סיוצרים היצרנים.

סגן סר המסחר והתעסיה:

בישיבה הקודמת הודעתי על הקמת ועדת
כזו, שבשבוע העבר כבר קיימה את ישיבתה
הראשונה. בוועדה זו סיוצרים התאחדות בעלי התעסיה, ההסתדרות ולשכת
המסחר. בשבוע הבא תקיימו ישיבתה השניה של ועדה זו. את הפרוצדורה הועדה
תקבע בעצמה. אני רק הודעתי להם, שכל המסדר עומד לרשותם, והם יכולים
לעבוד כפי שהם יחשבו לסועיל להסגת מסרתם.

בישיבה הקודמת של הועדה, אסרתי כי מוטב
לתת לצעדה הצבורית לעבוד חודס-חודסיים, כדי שהיא בעצמה תמצא את דרכה,
היות ואין זה פשוט כל כך לבדוק כל רסיון. הועדה תקבע מדי פעם בפעם
כללים אחרים, כמו למשל, ספצרכים כוללים שבהם היתה פגיעה בתקופה האחרונה,
ותתן הוראה מפורטת לכל הרסיונות המוסמכות, שעל סצרכים אלה בשום פנים
ואופן אין לתת רסיון יבוא.

אני מציע אפוא לוועדה להסתפק בהודעתנו, שהוועדה הצבורית החלה כבר בעבודתה, ואתם יכולים לעבור חדשיים לבקש דו"ח על פעולות הוועדה, ולתור הדו"ח תוכלו לקבל החלטה מוסמכת.

מהו הרכב הוועדה?

היו"ר ס. בנטוב:

סגן שר המסחר והתעשייה: שני נציגים מטעם האגוד המקצועי של ההסתדרות,

נציג אחד מטעם התעשייה הקואופרטיבית,

2 נציגים מטעם התאחדות בעלי התעשייה ונציג אחד של כל לשכות המסחר בארץ, ושני פקידים מטעם המסרד. היו"ר הוא מר ליכטנשטיין, מנהל מחלקת התעשייה במסרד. ועדה זו תצטרף לדיוניה את הנורטים הנוגעים לאותו ענין.

אני רוצה לומר לחבר הכנסת לביא, שזה כמה

חדשים עובדים במסרד על הכנת קטלוג של המוצרים המיוצאים בארץ. אחוז תוצרת הארץ לכלימוצר לא יהיה מפורט בקטלוג הזה. אני אהיה מאושר אם אוכל לקבל את הקטלוג הזה בלי פרטים, כי כאשר יהיה לי הקטלוג הזה אוכל לחשוב על פרטים. אומרים סמיצרים בארץ מצדן מסויים, אבל לא ידוע באיזו כמות וכאיזו איכות מייצרים. מה יאתה, חבר הכנסת לביא מבקש, זהו דבר חשוב מאד, אבל כרגע אי אפשר לעשות זאת.

בפרשה זו יש עוד כמה דברים שטרם סוזאייב צריך לענות עליהם.

היו"ר ס. בנטוב:

אמאני דברתי בישיבה הקודמת על סימוס

במכסיר המכס להגנה על התוצרת המקומית, והייתי רוצה לדעת מה דעת המסרד בענין זה.

ב. אנו הצגנו מצדן מסויים, אחד מאלה המיוצרים בארץ, ומביאים אותם סחו"ל, ומלה הם התאנים. היום באה תלונה נוספת של מפעל אור-יהודה, בצדוף דוגמה של תאנים המיוצרות על ידם. היינו רוצים לקבל תשובה בענין זה, מדוע בכל זאת טובאות התאנים מתורכיה.

ג. בהיותי בחו"ל, צודמן לי לשוחח

עם אחד הנספחים המסחריים שלנו, וטענתו היתה, שהנספחים המסחריים בארצות זרות אינם מקבלים כל אינפורמציה על יחסי המסחר שלנו, על רשיונות יבוא שמקבלים לארצות מסויים. זה מביא לפי דעתו לכך, שלפעמים קונים לא במקומות הנכונים, לא במחירים הנכונים ולא בטיב הנכון, הוא סיפר לי שיש שורה של ארצות, כמו ארצות דרום אמריקה, שבהן יש נוהג, שכל רשיון יבוא לפני בצועו זקוק לאשרורו של הנספח המסחרי באותה ארץ.

סגן שר המסחר והתעשייה: המטלה החליטה לפני חדשיים, לשם סדור

כל הענינים הנוגעים לסחר חוץ, להקים

ועדה בינמסרדית לסחר חוץ, שבראשה עומד המנהל הכללי של מסרד המסחר. והתעשייה, ומסתתפים בה נציגים ממסרד החוץ ומסרד המוצר, שמתפקיה להסדיר ולתאם את השאלות שבהן נגע היו"ר.

המגע עם הנספחים המסחריים נעשה

באמצעות המחלקה הכלכלית של מסרד החוץ, ולפי ההחלטה האחרונה של המטלה, גם אנו עומדים במגע ישיר עם הנספחים המסחריים. אני מסופק אם הנספח המסחרי שלנו בצרפת, למשל, אינו יודע כל מה שנוגע לסחר

החוץ שלנו עם ארפת. הוא יכול לא לדעת מה שנעשה בפילנד, אבל מה שנוגע לצרפת, אני חושב שהוא יודע הכל. ואם אינו יודע, הרי זה ענין אדמיניסטרטיבי. אם הוא אינו יודע, יכול להיות שהוא נספח לא טוב, כי אם הוא נספח טוב, הוא צריך לדרוש מספרד החוץ שימסרו לו אינפורמציה

היו"ר ס. בנטוב:
זוהי הטענה, שאת הרשיונות לא מוציא מספרד החוץ אלא מסרדים אחרים.

ז. סוזאייב:

אם אנו מוציאים רשיונות יבוא למכוונות מפילנד, זה לא נעשה כתוצאה מהחלטה של איזה פקיד, אלא יש חוזה מסחרי, ובקשר לכך מתנהל סו"ס, ואחר כך נקבעת מסגרת, וזו כבר אינה מסגרת סקרית, אלא מסגרת שנקבעה לאחר דיון יסודי. אחר כך איננו יכולים עוד להוציא רשיונות יבוא לפילנד, אלא רק לאחר שאנו שולחים יצוא, וזה תמיד לירה כנגד לירה. יש לנו כרדיט אוטומאטי בפילנד, ואנו יכולים להיות חייבים לפילנד סכום מסויים, חצי מליון או מליון דולר. רק כשיש לנו כרדיט לפילנד, וסוגי סחורות מתאימים להסכם המסחרי, מספרד החוץ נותן את הגרילליט, ואז זה עובר לאוצר לבדיקה, אם בטמט סוגי סחורות אלה כדאי להביאם בשלב זה מפילנד ולא מארץ אחרת, ואחר כך הענין עובר אלינו ואנו בודקים, במסגרת התקציב שלנו, ורק אז מוציאים את רשיונות היבוא.

אתם רואים אפוא שרשיונות היבוא מוצאים לאחר פרוצדורה ארוכה ומסובכת, ואם הרשיון יכנס לתקפו רק לאחר שנספח המסחרי בטווח ארוך יאשר אותו, אני חושב שאף פעם לא נוכל לקבל את היבוא בזמן.

הבעיה שלנו בתקלים בה כרגע היא, שהפרוצדורה הזאת היא יותר מדי ארוכה. ורק לפני יבוע קבלנו מכתב מזעקה מתורכיה, שהמסילה התורכית הפסיקה הוצאת רשיונות יבוא על ישראל, כי מתברר שלא הבאנו מתורכיה מספיק סחורות.

היו"ר ס. בנטוב:

כל מה שאמרת אינו אומר שיש אינפורמציה מספקת לנספחים המסחריים. אני מבין שישנם דברים מסגרתיים, אבל לא עם כל ארץ יש לנו חוזים מסחריים. על כל פנים, אני מציע לבדוק את הענין, ולחפש דרכים איך לנספח לנספחים המסחריים לקבל את כל החסר.

ז. סוזאייב:

היתה פעם הצעה לחייב את המקבל רשיון יבוא לנסוע לאותה ארץ ולקנות את הסחורה. אולם אין חוק באף ארץ, המחייב את הסוחר, לפני הוא מתקשר עם המוכרים באותה ארץ, להתיצב בפני הנספח המסחרי. בדרך כלל זה רצוי מאד וחשוב מאד. אבל מתוך הנסיון שיש לי, אני חושב שלא זוהי הנקודה החסורה בכל הבעיה הזאת.

היו"ר ס. בנטוב:

אני מציע לתבדקו קודם כל את הצד האינפורמטיבי, איך להבטיח שהנספחים המסחריים יקבלו את רשימת כל הרשיונות. גם אם מספרד הנספחון קונה מצרכים אזרחיים, הנספח המסחרי באותה ארץ צריך לדעת על כך.

אני לאישר, אינני מוסר צריך להיות משור לעצם מתן הרשיון, על ידי הנספח המסחרי, אלא אני מוסר, שהנספח המסחרי צריך למלא את בצוע הרשיון. אם סוחר לא יוכל ליחד את הסחורה שקנה, מבלי שיהיה מצויין ברשיונו, והקניה נעשתה בהסכמת הנספח המסחרי, זה יחייב אותו, או את בליחו בחו"ל, לבקש אישור הנספח המסחרי לבצוע הקניה.

ז. פרלשטיין:

אני מתנגד לכך. אני יודע שישנן ארצות שהקונסול במקום צריך לתת אישור לכל טרנסקציה כסוג זה, אבל אנני יכול לתת טענות כזאת לנספחים המסחריים. אתה מוסר, שהנספחים המסחריים אינם מקבלים אינפורמציה מספקת. לי יש

הרושם שהנספחים המסחריים שלנו בחו"ל אינם מוסריים אינפורמטיביים מסקפת
למסדר המסחר והתעשייה. יש לנו יצוא גדול לטורקיה. לפני זמן קצר הממשלה
הטורקית החליטה לחייב כל יבואן בתשלום ללא חוזר מטריות לקרן עידוד היצוא
בתורכיה. הוראה זו חלה לעת עתה על 5 סוגי חסורות יבוא, והחוזר עולה
ל-50 אחוז מערך הסחורה המובאת. מני חובב איש כמון מקום להתערבות
מסדר המסחר והתעשייה, ויש לי הרושם שהנספח המסחרי שלנו בתורכיה לא
הודיע על כך, או לא הודיע בצורה הנכונה.

היו"ר מ. בנטוב:

איננו מדברים עכשו על יבוא מלא רק על
יבוא. מני מסתפק בזה, ישגן שר המסחר
והתעשייה רצו לפניו את הערתי וליבדוק את הדבר.

ועכיו ברצוני לדעת את דעת המסדר ביחס
להצעת המניה בקשר ליצוא במכס לפניעת יבוא סחורות מוגדרים הפוגעים
בתעשייה המקומית.

ז. סוזמאיב:

ענין המכס שייך לפעיה למסדר האוצר, כי
הוא מטטיל את המכס. מולם, ברגע שקיים
פיקוח על המטבע ויש פיקוח על היבוא, המכס אינו מהווה רגולטור למנוע
יבוא סחורות מסוימות במרץ. כי אם טישהו לא יביא שפתון, הוא לא
יביא לא מפני שהמכס גבוה מאד, מלא מפני שלא יקבל רמיון יבוא.

ברור כי אם הממשלה תגיע למסקנה שאפשר
לבטל את הפיקוח על המטבע, ואפשר לבטל את הפיקוח החסור על היבוא, ברור
כי אז האמצעי הטוב ביותר והיחיד הוא - המכס.

היו"ר מ. בנטוב:

מה ביחס ליבוא ללא תשלום?

סגן שר המסחר והתעשייה:

יבוא ללא תשלום כפי שהיה קיים למעשה
אינו קיים יותר. המכס מאלנו הוא גבוה
מאד בלאו הכי. כאשר הממשלה החליטה להעביר סחורות רבים מיער של
לירה דולר לשער של 1.800 ל"י הדולר, נבחרה ועדה לבדוק את ענין המסים,
ובועדה זו הגענו למסקנה שאצלנו המכס גבוה מאד.

במאלת המכס וההגנה על תוצרת הארץ ישנה
בעיה חסורה יותר, כי כל מה שאנו מגדילים את הייצור המקומי, אנו
מפסיקים יבוא של תוצרת מוגברת, ומגדילים את יבוא חסרי הגלם, ועל ידי
כך מקטינים את המכס, כי אם על נייר היה כוול מכס של 60 אחוז, וכיום
אין מביאים יותר נייר, למחר מהוקט בית החרושת לנייר בחדרה, הרי
הכנסה זו שהיתה לאוצר מייצג איננה, והכנסה זו הגיעה לכליון וחצי
לירות לשנה. על הייצור המקומי אין מכס, כי מי אפשר להטיל גלו על נייר
המיוצר במרץ, על כן זוהי בעיה חסורה מאד.

מ. לביא:

ומה ביחס לחצילות חחו"ל?

סגן שר המסחר והתעשייה:

ברור ששטח תשלום האובילות הוא מסובך
מאד. יבוא הרבה הברחות, וההברחה הגדולה
היא סחורות ערב, הייתי בנוע מעבר בחיפה במספת מוסריים. הם פנו לממשלה
בתביעה לעלות לשם פניעת ההברחה מלבנון. מניי חיפה מוסריים יישו שירות
ל מניות וסירות מהלבנון למרץ. שירות זה מאורגן בצורה כזאת שאתה
יכול לקבל כל מה שאתה רוצה. כל דבר הלוקטור שאנו רוצים בחבניות
מוברחים סחורות ערב.

ישנה גם הברחה לא קטנה בעזרת המניות
הישראליות שמפליגות למרחקים, כי גם הפלחים שלנו אינם מלאכי שרת; וישנה
הברחה גדולה במיליון הערבי. הסדינה מבחינה זו נמצאת בתבאים כמלה,
שאינני יודע אם כל ההחליות של מסדר המסחר והתעשייה וועדת הכלכלה,
יוכלו לעזור במשהו.

ביחס לבעיית יבוא התבאים, מני מבקש
להות לברר את הדבר, ולהסיביעל כך בכתב.

היו"ר ס. בנטוב:

הייתי רוצה להציע הכלאה בקיר עם הסוס
בסכם לפניעת יבום סווארים סוגמרים הסווארים
בארץ, כי לי נראה ענין זה חשוב מאד. אני מציע, יועדת הכלכלה תסליץ
על כך, שיוטל מכס גבוה על סווארים שהיצור המקומי יכול לספק במידה פחות
או יותר סטפיקה את תצרוכת הארץ. אני מוטרף מצריך גם לענות דיפרנציאציה,
כי ישנו סווארים שיש להטיל עליהם מכס רגיל.

ע. פרלסטיין:

אני מציע להרחיב זאת גם על חבילות
וכתנות.

סגן ער. הכסתר והתעליה:

אני הייתי מציע, כי לפני שתקבלו את
ההסלצה, תטעו את ד"ר סנדלסון.

היו"ר ס. בנטוב:

אני טוכן לדחות את קבלת ההסלצה
עד לאחר שנשמע את טר סנדלסון.

אנו עוברים לבעיית הסחירים. טענו
בישיבה הקודמת, שסווארים סוגמרים סח"ל הם במידה רבה יותר זולים
מאלה הסווארים בארץ, וזה יכול להכנס סיבה סטטקת כדי לא לאסור על יבום
סווארים אלה, ועל ידי כך או להפקיר את התעשייה המקומית או להכריח אותה
לעבוד בהתחרות. לי נראית גישה כללית כזאת - בטבע הנוכחי של הכלכלה
שלנו, כאשר הייצור הוא קטן מאד בהשוואה עם התצרוכת שלנו - כגישה
פסוכנת מאד, כי אין לך סוצר שאינך יכול לפצות איזו פינה בעולם, לבה
תוכל לקנותו בכסף יותר זול. אבל אם נעשה את החשבון, יתברר לנו שאין
לנו כסף לקנות את הסוצר הזול. ולכן הדבר היחידי והראשוני הוא - להגדיל
את היקף הייצור שלנו ואחר כך לדאוג שהוא יהיה זול יותר ויעיל יותר
כדי שיוכל לעמוד בהתחרות. הוזלת הייצור המקומי זהו שלב שני, והוא צריך
לנו לא על בסיס של לחץ על ידי הבאת סחורות סבחוץ, אלא על בסיס של
לח. אחר. החקלאות שלנו בסך 30 שנה הגיע ליעול ולטיב תוצרת והוזלה
מבלי הלחץ הזה.

אחד התפקידים המרכזיים של המשרד הוא,
לחפש דרכים איך להכריח, באמצעים כלכליים, סקיים ומרגוניים פנימיים,
את התעשייה שלנו ליעל את הייצור ולהוזיל את הסחירים. שלום כך אני
מציע שההסלצה שלנו תבטט על גישה כזאת.

סגן ער. הכסתר והתעליה:

השאלה שעורר היו"ר היא שאלה סכונדת
מאד. אבל אני סתפלא בטקנת על הסקבה
שאליה הגיע היו"ר, כי אני יודע את העקפת עולטו.

אם בסדינה תמנף למטרקיה סלטה בסמך
ובכלכלה, אני חושב שהדבר הראשון שיפגע סכך תהיה רמת החיים של המזרחים.
אם אתה תכריח את אזרחי הסדינה לקנות את תוצרת הארץ היא יותר יקרה
סהגבול שנקבע.

לא כל סוצר הסיואר בארץ סיועד לסוס
לצרכנים, אלא ישנם סקרים רבים וסייצורים סמרי גלם לתעשייה שניה. אם
התעשייה השניה תצטרך לקנות את החסרים האלה בסחיר שהוא לסעלה סהגבול,
זה יפגע בקיומה. קיימת גם בעיה של איכות הסצרך הסיואר בארץ, והרי
זהו רקע הויכוח שבין יצרני הבעלים והבורסקאים. ועדה צבורית תבדוק
את הענין ואם יתברר, שתוצרת הבורסקאים איננה סמיכות טובה, תתעורר
השאלה, מה עדיף על מה. אם איכות העורות הסעובדים איננה טובה, מתעוררת
השאלה אם לא כדאי להביא עורות סחו"ל, ולעמיד את תעשיית הבעלים בטבע
שתוכל לייצר בעליה לייצוא.

סייצורים בארץ סוטוריים. לפני לנוע קבלתי
תלונה סתעשיית היהלומים, הזקקה לסוטוריים קטנים בעלי חצי כוח סוט
ואנו סרכנו לתת להם רזיונות יבום. הם כתבו לי סכתב ובו הם סתלונביים,
יעובר ססבר קשה על תעשיית היהלומים בארץ, והם סריכים לספור על כל
פרוטה; הם עובדים עבמו בהססד, ג בסבילם וגם בסביל סוצר הסדינה,
אבל הסדינה סעונינה ליסור על הענף הזה. אבל הם סוענים, ואנו סכריחים

אותם לקנות מוטורים בארץ ועולים פי חמש ממחיר בחו"ל, כלומר עבור כל דולר שיצטרפו לגלם בחו"ל, ישלמו מה 5 לירות.

העברתי את העניין לפחלקת התעשייה ובקלתי להזמין את היצרנים ולברר איתם את העניין, כי יכול להיות שישנו נגיד ליצרנים, ליגבירו את ייצור המוטורים שהם יכולים לספק בהתחלות, ואל תיצרו את המוטורים הקטנים. כפי שאמרת מטרתה העניין לבדיקה. אם יתברר שייצור זה צריך להתבטא ב-5 לירות תמורת כל דולר, אני מודיע לכם שאני מעדיף להביא את המוטורים הגלם בחו"ל.

אם ישנה תעשייה שמייצרת מוצר שעולה פי חמש משהוא עולה בחו"ל, לדעתי, אסור לנו לעודד תעשייה כזאת. אבל כאן מתעוררת שאלה, שצריך לקול אותה, כמה פועלים תעסיק תעשייה כזאת.

הוא
י. אורי: מדוע בחו"ל עולה מוצר זה/כל כך זול?

סגן י"ר המסחר והתעשייה: יכול להיות, שבחו"ל הליצור הוא כל כך גדול, שהם מעוניינים למכור דווקא את המוצרים המוגמרים, והם עושים קלוקולציה כזאת שכדאי להם.

כשהוקם המפעל הגדול לייצור נייר, התעוררו ויכוח אם היה צורך להקיסה, ועדיין אינני יודע מיהו הצורך. יש האומרים שהיקפת 2 מליון דולר ועוד סכום מסויים בלירות ישראליות, אינה כדאית למען ייצור נייר שיגיע לחסיה מליון לירות. מפעל זה תעסיק סכסיוטם 80 פועלים, יוצא אפוא יעל כל פועל הוסיקעו 25 אלף דולר. זהו דבר אבסורדי, ומה עוד שחטר הגלם למפעל זה עדיין איננו מיוצר בארץ ויש להביאו בחו"ל, ונוסף לכך גם הסכס מפסיק|כז אי אפשר להטיל סכס על נייר המיוצר בארץ. אבל מה עלול להתרחש כן אן? יכול להיות שבסוף הזמן ייסצא החסר הגלמי בארץ, ואז יתברר שזה לא כל כך דע, כפי שאנו מתארים לעצמנו כעת.

היו"ר ט. בנטוב יאל אותי פעם מהו הסצב ביחס למפעל קייזר-פרייזר. אינני רוצה לדבר על כך עכשו, אבל בהזדמנות אססור לכם פרטים על מפעל זה. אני רק רוצה לציין שחלה תזוזה גדולה מאד ביחס למפעל זה; הוא הפך כיום לאחד המפעלים החשובים ביותר בטדינה מבחינת הייצוא ומבחינת הערך המוסף שהוא מוסד מדי חודש לאוצר. עובדים בו 400 פועלים, בערך 15-18 אחוז מחסרי הגלם בקנים בארץ.

הוא הדין ביחס למפעל הצמיגים. תחילה התנגדו לתקמת המפעל, ובפרט חקמו בני מפעלים, אבל עכשו מתברר שהם עובדים במלוא הקצב, ועולים ייצוא גדול, ואני סקוה שבסנה הבאה יני מפעלי הצמיגים יגיעו לייצוא של מליוני לירות.

אתם רואים אפוא, שאי אפשר לראות את הדברים טראם. ואם היו"ר רוצה שסכל הדוגמאות הללו נסיק מסקנה, שמפני קייסות אפיריות ישנה לטובה, יש לעודד כל ייצור וכל סחיר, אני אסר שצריך בכל זאת לקבוע איזה גבול. אם הייצור בארץ עולה 3,5 לירות הדולר, מוטב לתת מאנסה לייצור הסקוטי, אבל אם הייצור עולה 5-6 לירות הדולר, אני חושב שכל אחד טכס יגיד שאין לעודד ייצור כזה.

ח. לביא: האם אפשר יהיה לקבל את תוצאות הבדיקה של הועדה לבדיקת הקלוקולציה? של ייצור הנייר והמוטורים?
סגן י"ר המסחר והתעשייה: כל חסר-תבקשו, נחמח להמציא לכם.

היו"ר ט. בנטוב: אני בכל זאת חייב להסתייג מסמה דברים.

אני סוכן לקבל יתי הגבלות: הגבלה אחת, יהיוקר במטבע חוץ של היצור
הסקוטי לא יהיה יותר גבוה מאשר הסחיר של אותו סוצר במטבע חוץ שמביאים
אותו סחו"ל. אם אתה תגיד, "דולר יעלה 5 לירות לא אנהל, אבל אם תגיד
לי שבתוך זה יש דולר או דולר ורבע במטבע זר, אני אנהל, כי אני רוצה
בייצור סקוטי כדי לחסוך הוצאה במטבע זר, אמל אם לאותו יצור אוציא
מטבע זר, אין לי צורך בזה. ועל כל זה צריך להיות הגבול הקובע, ולא
הפרי הסחיר במטבע ישראלי. אם כן, הגבלה אחת היא - ערך הדולר במסחיר
הייצור הסקוטי ולא ערך הלירות.

לבר יני הוא - לכוון את כוח הייצור שלנו
יצורה כזאת שיהיה יותר יעיל ויותר פרודוקטיבי.

סגן י"ר המסחר והתעשייה: זאת אומרת, לירות ישראליות בלבד אינן
חיובות בעיניך. אם נביח הייצור הסקוטי
עולה רק בלירות ייקאליות, אז אינך סציע כל הגבולה?

היו"ר ס. בנטוב: כן.

סגן י"ר המסחר והתעשייה: זה הדבר בלתי האפשרי.

לביא: אני רוצה לומר לטר בנטוב שילירה היא
לא פחות יקרה מאשר הדולר, כי לאחר
ההפסקו את הדפסת הכסף, יש לנו מספר סוגבל גם של לירות. לכן אני
סציע לא לקבל עכשו כל החלטה, אלא רק לאחר שנקבל את החסר של הועדה.
אל נעשה את הלירות שלנו זולות.

היו"ר ס. בנטוב: אני סוכן להסכים לכך, שלישיבה הבאה
נביא הצעות סנוטחות לסיכום.

נותר לנו עוד סעיף אחד - סקרים סיוחדים
של הצלת הון, שבו נדון בלישיבה הבאה.

הישיבה נעולה.

הישיבה נועלה בשעה 13.15.